

Sygn. akt VIII Ca 234/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Hanna Matuszewska (spr.)
Sędziowie:	SSO Ilona Dąbek SSO Rafał Krawczyk
Protokolant:	sekr. sądowy Natalia Wilk

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2013 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletniej K. M. (1) działającej przez matkę K. M. (2)**

przeciwko **A. M.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmnie VIII Zamiejscowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich w Wąbrzeźnie

z dnia 26 lutego 2013 r.

sygn. akt VIII RC 15/13

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 (pierwszym) sentencji tylko o tyle, że w miejsce kwoty 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie podwyższa rentę alimentacyjną do kwoty 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie,**
- 2. oddala apelację w pozostałej części,**
- 3. nie obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym.**

Sygn. akt VIII Ca 234/13

UZASADNIENIE

Małoletnia powódka K. M. (1) zastępowana przez matkę K. M. (2) w pozwie przeciwko A. M. wniosła o podwyższenie alimentów z dotychczasowej kwoty 400 zł do kwoty 650 zł miesięcznie.

Wyrokiem z dnia 26 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy w Chełmnie:

1. podwyższył rentę alimentacyjną płatną przez pozwanego na rzecz małoletniej powódki, do kwoty 450 zł miesięcznie, w miejsce renty alimentacyjnej ustalonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie III RC 24/11, począwszy od 17 lipca 2012 r .
2. oddalił powództwo w pozostałej części
3. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Kasy Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 40 zł tytułem kosztów sądowych
4. nadał wyrokowi w pkt 1 rygor natychmiastowej wykonalności

Podstawą tego orzeczenia były następujące ustalenia faktyczne i oceny prawne: K. M. (2) i pozwany są małżeństwem, żyją w separacji, mają dwoje dzieci, w tym małoletnią powódkę. Ostatnio alimenty zostały ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie z dnia 8 marca 2011 r. na kwotę 400 zł miesięcznie.

Powódka ma (...) lat, jest uczennicą III klasy gimnazjum, choruje na astmę oskrzelową i alergię, ma problemy ze wzrokiem. Koszty jej leczenia wynoszą 100 zł miesięcznie. Łączny koszt jej utrzymania wynosi w ocenie jej matki 900 zł miesięcznie.

Matka powódki ma 59 lat, zarabia 1347 zł netto. Z uwagi na choroby jest zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Zamieszkuje wraz z córką i pozwanym, opłaca czynsz wraz z kredytem w kwocie 800 zł, nadto opłaca dojazd do pracy (100 zł miesięcznie) internet (30 zł miesięcznie), kartę telefoniczną (70 zł miesięcznie) i energię elektryczną (250 zł co dwa miesiące). Otrzymuje od pozwanego 480 zł miesięcznie jako zwrot połowy kosztów za mieszkanie. Spłaca kredyty po 234 i 150 zł miesięcznie.

Pozwany jest rencistą ma 60 lat, otrzymuje 2791,43 zł brutto miesięcznie.

Oceniając powyższe z punktu widzenia art. 138 k.r.o. Sąd Rejonowy uznał, że od ustalenia alimentów 2 lata temu zaszła nieznaczna zmiana stosunków po stornie małoletniej powódki. Zwiększyły się jej potrzeby, które z istoty rosną stosownie do wieku dziecka, co dotyczy żywności, odzieży, pomocy naukowych. Sytuacja materialna rodziców małoletniej nie uległa zaś zmianie. Sąd I instancji uznał też, że koszty utrzymania małoletniej nie odbiegają od kosztów utrzymania dzieci w jej wieku i nie przekraczają kwoty 700 zł miesięcznie. Z tego powodu uzasadnione było podwyższenie alimentów do kwoty 450 zł miesięcznie. Sąd I instancji dodał, że wyższej kwocie pozwany nie byłby w stanie sprostać.

Powódka złożyła apelację od powyższego wyroku, uznając zasądzoną kwotę za zaniżoną, nie odpowiadającą przedstawionym w pozwie potrzebom małoletniej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja była uzasadniona w części.

Ustalenia faktyczne Sądu I instancji są prawidłowe, znajdują potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, zatem Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne i czyni podstawą niniejszego orzeczenia.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 138 k.r.o. przesłanką zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego jest zmiana stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji lub potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie (aż do uchylecia) albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych. Rozstrzygnięcie w przedmiocie opartego o art. 138 k.r.o. żądania zmiany alimentów

wymaga porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich obniżeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 1999r., I CKN 274/99, Lex nr 327915). Górną granicą zakresu zobowiązania alimentacyjnego są możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji (art. 135 § 1 k.r.o.).

W sprawie poddanej osądowi nie ulega wątpliwości, że uzasadnione potrzeby małoletniej powódki wzrosły od ostatniego ustalenia alimentów, które miało miejsce w wyroku z 8 marca 2011 r. Od tego czasu wzrosły co oczywiste koszty codziennego utrzymania, nadto matkę powódki obciążają koszty jej leczenia (100 zł miesięcznie), jak też narastające wydatki związanych z edukacją szkolną (podręczniki, przybory szkolne).

Jeżeli chodzi o możliwości płatnicze pozwanego, to należy wskazać, że otrzymuje on rentę w kwocie brutto 2791 zł. Wprawdzie z decyzji ZUS z (...) (k. 13) wynika że renta jest obciążona potrąceniami, w związku z czym w tym okresie do wypłaty pozwany otrzymywał 783,55 zł, jednak jest jasne, że potrącenia te mają charakter czasowy a nie stały. Pozwany w toku procesu nie wykazał, jak długo będą trwały potrącenia. Sąd Okręgowy nie uznał więc tej okoliczności za trwale ograniczającą jego możliwości alimentacyjne. Nadto z pisma z ZUS z 29 listopada 2012 r. wynika, że pozwany jest uprawniony do zasiłku alimentacyjnego, i już tylko za okres 1 stycznia 2012 r. – 30 listopada 2012 r. otrzymał kwotę 2134,45 zł (k. 24).

Matka powódki wykonuje pracę zarobkową zgodną ze swoimi kwalifikacjami, wobec czego należy przyjąć, że w pełni wykorzystuje swoje możliwości w celu zapewnienia utrzymania córki.

Celowe jest przypomnienie, że zgodnie z art. 135 § 2 k.r.o., wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. W niniejszej sprawie osobista piecza nad małoletnią powódką jest sprawowana wyłącznie przez matkę K. M. (2). Skoro to matka będzie ponosiła główny ciężar wychowania i opieki nad dzieckiem, a udział skarżącego ograniczał się będzie dołożenia alimentów, to logiczne jest obciążenie go finansowymi kosztami utrzymania dziecka w stopniu zdecydowanie wyższym niż matkę dziecka.

Nie jest konieczne ściśle przesądzanie czy koszty utrzymania powódki wynoszą 900 zł miesięcznie, czy 700 zł jak to ocenił Sąd I instancji, gdyż koszty te z istoty opierają się na szacunkach, a więc są jedynie orientacyjne. Pozostając w tych granicach kwotowych Sąd Okręgowy jest zdania, że uzasadnione jest obciążenie pozwanego kosztami utrzymania powódki w wyższym wymiarze niż to przyjął Sąd Rejonowy, a więc 500 zł.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł przesłanek do podwyższenia alimentów do poziomu jakiego żądała powódka tj. 650 zł. Byłby to wzrost o 62,5% w porównaniu ze stanem dotychczasowym, a brak dowodów by uzasadnione potrzeby powódki zwiększyły się przez ostatnie dwa lata w aż tak wysokim stopniu.

Dlatego też Sąd Okręgowy zmienił wyrok o tyle, że określił kwotę podwyższonej renty alimentacyjnej na 500 zł miesięcznie (art. 386 § 1 k.p.c.). W pozostałym zakresie apelacja podlegała oddaleniu jako bezzasadna (art. 385 k.p.c.). Mając na uwadze niełatwą sytuację finansową pozwanego Sąd Okręgowy nie obciążył kosztami procesu za II instancję (art. 102 k.p.c.).